

A közgazdasági szakirodalmi információs rendszer felé

Valami van, de még nem az igazi – ajánljuk ezt a cikket Rajkin-módra. Ennek ellenére: ami van, az nem kevés, különösen ha a Budapesti Közgazdaságtudományi Egyetem Központi Könyvtárának eredményei felől nézzük az ügyet.

A jól szervezett információ-előállítás, -forgalmazás és -elérés a társadalmi-politikai-gazdasági rendszer zavartalan és hatékony működésének alapkövetelménye, a jólétnek és a demokrácia érvényesülésének az erőforrása. Az egyének és a szervezetek nap mint nap döntésekre kényszerülnek, és hogy ezek a döntések optimálisak legyenek, a döntéshozóknak a megfelelő időpontban kell hozzájutniuk a releváns információhoz. Az adott tevékenységhez szükséges információ az egyén és a szervezet formális és informális rendszeréből, társadalmi-gazdasági környezetéből, továbbá a szakirodalomból szerezhető be. A vezetőknek, döntéshozóknak, döntés-előkészítőknak szükségük van (lenne) átfogó információs rendszerre, amely egyaránt tartalmaz háttér-információkat, jelent közvetítő és jövőbe vetített információkat.

Nálunk a különböző (vállalati, vezetői stb.) információs rendszerek kiépítésében mind ez ideig nem kaptak kellő figyelmet a tudományos szakirodalmi tájékoztatási rendszerek, formák és tevékenységek. Ezzel szemben a fejlett ipari társadalmakban mindennapos dolog az olyan információs szakemberek foglalkoztatása a szervezeteknél, vállalatoknál, akik a döntésekhez szükséges szakirodalmi információkat időben beszerzik, értékelik, elemzik, azaz hozzájárulnak a döntések kellő megalapozásához.

A szakirodalmi ellátottság és információ helyzete – visszatekintés

A közgazdaság-tudományi szakirodalmi ellátottság és tájékoztatás fejlesztésének komplexumával már évtizedek óta foglalkoznak hazánkban, de igazi áttörést, akárcsak más területeken, eddig itt sem sikerült elérni. A külföldre való hagyatkozás nem oldja meg a problémát, ui. az onnan származó társadalomtudományi, ezen belül közgazdaság-tudományi tájékoztatási szolgáltatások átvétele nem helyettesítheti egy hazai tájékoztatási rendszer átgondolt kiépítését.

Bár a közgazdasági szakirodalmi információs rendszer a termelés, oktatás, kutatás infrastruktúrájának szerves része, jövedelmezősége, hatása közvetlenül nem mutatható ki. Talán ez is az oka

annak, hogy fejlesztése nálunk korántsem kapott akkora támogatást, mint más, a termelést közvetlenül elősegítő, hamarabb érzékelhető eredményt hozó beruházások.

Az 1970-es évek közepén keletkezett tudomány-politikai bizottsági (TPB) határozatok a társadalomtudományi információs rendszer kialakításáról az érintett könyvtárakat arra indították, hogy az egyes szakterületek helyzetét felmérjék, és vázolják elképzeléseiket az egységes információs rendszer kialakításáról. A Magyar Tudományos Akadémia (MTA) szervezésében tevékenykedő *Társadalomtudományi Információs Munkacsoport* (TIM) keretében a *Közgazdaságtudományi Egyetem Központi Könyvtára* (KEKK) 1977-ben felmérést végzett a hazai közgazdasági gyűjtőkörű könyvtárak körében dokumentumbázisukra, anyagi, műszaki és szakember-ellátottságukra, a dokumentumok feldolgozottsági fokára, a könyvtárak szétszórtságára, együttműködésére vonatkozóan, melynek néhány főbb megállapítása az alábbi volt:

1. A közgazdaság-tudományi szakirodalom túlnyomó része a mindenki számára elérhető nyilvános könyvtárakban, kisebbik része pedig a korlátozottan – csak kutatók, oktatók számára – elérhető intézeti könyvtárakban volt meg, és a fővárosra koncentrált. A hazai közgazdasági irodalom vidéken elsősorban a közművelődési könyvtárakban, a magyar és a külföldi a vállalati műszaki könyvtárakban és néhány felsőoktatási könyvtárban állt rendelkezésre – korántsem az igényeknek megfelelően.

A közgazdasági szakirodalmi ellátottság vizsgálata során külön figyelembe részesültek a külföldi folyóiratok. A budapesti könyvtárak ez idő tájt több mint 10 000 külföldi folyóiratot szereztek be, közülük sok cím multiplálódott. (Éppen e helyzet-felmérés kapcsán bontakozott ki a könyvtárak közötti kooperáció igénye a folyóiratok, időszaki kiadványok beszerzése területén a választékbővítés érdekében. Ez az együttműködés azóta is élő munkakapcsolatot jelent a közgazdasági folyóiratokat beszerző könyvtárak között.)

A felmérés a dokumentumellátottságot nem találta kielégítőnek, mivel a könyvtárak nemigen tudták

maradéktalanul beszerezni azokat a kézikönyveket, folyóiratokat, amelyeket alapvetőnek ítélték meg saját gyűjtőkörük és az olvasói igények kielégítése szempontjából, de túlságosan költségesek voltak kereteikhez képest.

2. A közgazdasági szakirodalmi tájékoztatás formái, módszerei rendkívül tarka képet mutattak: nem volt egységes módszer alapján történő feltárás, nyilvántartás, nem létezett egységes tájékoztatáspolitikai, kiadványpolitikai. Minden könyvtár, intézet saját szokásai, elgondolásai alapján dolgozott, gyakran még arról sem tudva, mit csinálnak mások. Ezt rendkívül károsnak kellett minősíteni, mert – a tapasztalt kutatókat kivéve – az elfoglalt gyakorlati szakemberek általában a hozzájuk legközelebb eső könyvtárakhoz fordulnak, ahol ha kapnak valamiféle felvilágosítást, azt hiszik róla, hogy általa jól tájékozottak, pedig esetleg félretájékoztatták őket.

A különböző rendszerű és rendezettségű könyvtári katalógusokon kívül a 70-es években a tájékozódók eszközei voltak még: szinte valamennyi könyvtár adott ki valamilyen gyarapodási jegyzéket, kurrens folyóiratjegyzéket; egyes könyvtárak fenntartó intézetük dolgozóinak szakirodalmi munkásságáról bibliográfiát, illetve folyóiratállomány-kötetkatalógust is megjelentettek. A dokumentációs kiadványok e sokasága az információigénylőket a belső tartalmi, gyűjtőköri, módszertani stb. összehangoltság hiányában inkább elbizonytalanította. Végül is, aki esetleg minden kiadványt kézbe vett, nem tudhatta, hogy jól tájékozott-e, túlhajtotta-e magát a tájékozódásban, vagy esetleg éppen a neki szükséges információ maradt ki az információcsatornákból.

3. A könyvtárak nem folytattak tudományosan megalapozott piacutatást sem az információigényekről, sem a meglévő szolgáltatások fogadtatásáról. A szakirodalmi tájékoztatás "fejlettségi" színvonala, szétaprózottsága stb. egyaránt abból adódott, hogy az igények nem fogalmazódtak meg, a potenciális vagy látens igények nem váltak tényleges követeléssé, társadalmi méretekben nem támasztottak alapvető követelményeket a szakinformációval szemben.

Az 1977-es helyzetkép alapján került sor a közgazdasági információrendszer koncepciójának kimunkálására. E koncepciónak – a többi társadalomtudományi információs alrendszerhez hasonlóan – a fő követelménye az volt, hogy biztosítani kell az országban megtalálható dokumentumokról a korszerű, gyors tartalmi-elemző tájékoztatást, illetve a szakterületek világirodalmának az áttekintését. Ezért a közgazdasági információrendszer koncepciójának céljai között az alábbiak szerepeltek: a dokumentum-ellátottság javítása, a dokumentumbázis gyarapításának központi és fenntartói finanszírozása; a dokumentumok tartalmi feltárásának egységesítése és a párhuzamos feldolgozás megszüntetése; a számítógépes információs hálózat létrehozása; a külföldi

adatbázisok szolgáltatásainak közvetítése; az audiovizuális dokumentumok és más különleges információhordozók használatának meghonosítása a könyvtárakban; nyelveket tudó információs szakemberek képzése minden szakterületen.

A korszerűen szervezett szakirodalmi tájékoztatói rendszer kiépítése – a csúcstechnika bekapcsolásával – rendkívül költséges. Gyors megtérülését, gazdasági hatékonyságát közvetlenül nem lehet kimutatni. A jól működő tudományos tájékoztatás haszna az az idő, amit a kutatóknak, oktatóknak, döntéshozóknak, gyakorlati szakembernek nem kell keresésre, szelektálásra, utánjárásra stb. fordítania. Tehát az idő mint hatékonysági tényező jelentkezik pl. a politika, a gazdaság, a vállalat rugalmasabb alkalmazkodásában a változó piaci, gazdasági környezethez. Mindez hiába volt nyilvánvaló mind a megvalósításon munkálkodó könyvtárosok, közgazdászok számára, mind a fenntartók számára, a korszerű információrendszer megszervezése nem élvezett prioritást az állami politikában.

A társadalomtudományi információrendszer ügye a 80-as években csak apró lépésekben jutott előre, és így az elmaradás a fejlett országokhoz képest tovább nőtt.

A közgazdaság-tudományi szaktájékoztató a 80-as évektől

A KEKK – kiindulva abból a funkcióból, amelyet a fenntartója a hazai közgazdászképzésben betöltött és betölt, illetve a könyvtári törvényerejű rendelet és annak végrehajtási utasítása által rá rótt funkciókból (ti. hogy egyetemi könyvtár és országos feladat körű tudományos szakkönyvtár) – belső erőforrásaira támaszkodva kezdett hozzá információs és kiadványpolitikájának továbbfejlesztéséhez, illetve újjáformálásához. Ehhez technikailag kedvező feltételeket nyújtott az egyetemi rekonstrukció, a könyvtár új épülete, szakmailag pedig a közgazdászképzés reformja, új alapokra helyezése, az egyetem és vele együtt a könyvtár nemzetközi kapcsolatainak élénkítése.

A közgazdászképzés korszerűsítésének könyvtári feladata a korszerű információkultúra meghonosítása, terjesztése. Ennek keretében rendszeressé vált a *könyvtárhasználati* ismeretek oktatása az elsőéves hallgatók számára prozemináriumi formában, továbbá a *szakirodalmi forráskutatás* oktatása – ehhez tansegédlet is készült – a szakdolgozatók készítő hallgatóknak. Az új épületbe költözés, a jobb elhelyezés lehetővé tette a *könyvtár-gépesítési* program elindítását, melynek kezdő lépése a mikrofilm-laboratórium felszerelése és a másológépek beszerzése volt.

Az információkultúra meghonosításának és terjesztésének stratégiai célja a számítógépes információrendszer megszervezése, a saját adatbázis létre-

hozása, a külföldi adatbázisok szolgáltatásainak közvetítése lett. E cél elérése érdekében indultak el 1981 őszén a dokumentumok tartalmi feltárását és több szempontú visszakeresését biztosító rugalmas *tárgyszórendszer* fejlesztési munkálatai. E tárgyszórendszer alkalmasságának próbája a könyvtár havi bibliográfiai kiadványát kiegészítő kumulált index szerkesztése volt. A hazai és külföldi szakirodalom új rendszerű tartalmi feltárása, az adatok számítógépi tárolása, a kurrens és retrospektív tájékoztatási rendszer tudatos összehangolása párhuzamosan folyt a régi szolgáltatások fenntartásával.

A tárgyszórendszer kimunkálása során szerveződték meg a *szakreferensi* munkakörök, és korszerűsödtek a munkafolyamatok is. A szakreferensek munkakörükben több feladatot látnak el (előszerzeményeznek, fejlesztik a tárgyszórendszert, tartalmilag tárják fel a dokumentumokat, kiadványokat szerkesztenek, eseti és szétsugárzó tájékoztatást nyújtanak), s ezért e tevékenységek összefogása, irányítása feladatonként más és más vezetőhöz tartozik. A mátrix típusú szervezet eredendően sok munkahelyi konfliktus forrása lehet. Hatékonyan csak akkor működtethető, ha a szervezetnek jó a konfliktusmegoldó képessége. E típusú munkaszervezés és szervezet hozzájárult a szervezeti egységek közötti merev, bürokratikus elválasztó falak lebontásához is, miközben fő célja a hatékonyabb tájékoztató munka volt.

Az egyetemi könyvtárak általában nemcsak a szűken vett egyetemi oktató-kutató munka infrastruktúráját adják: nyitottságuknál, gyűjteményük összetételénél fogva szerepük jelentős vagy kizárólagos lehet az egyetem falain kívüli terület, esetleg egy-egy tudományág szakirodalmi ellátásában is. Így a KEKK-nek nem szabad megfeledkeznie a volt hallgatók, illetve közgazdasági munkakörben dolgozók szakirodalmi és információellátásáról sem.

Az információs rendszer stratégiáját nem lehet anélkül megfogalmazni, hogy ne tudnánk, kinek kell az információ, és kinek milyen típusú információ kell. A jelenlegi felhasználók szokásain, igényein kívül meg kell ismerni a potenciális információs igényeket is, vagyis elvárható, hogy a tudományos szakirodalmi tájékoztatási igények felmérése rendszeresen, szervezett keretek között történjék, továbbá hogy az igényfelmérés igényfelkeltéssel párosuljon.

Magyarországon több tízezerre tehető azok száma, akik közgazdasági vezetői munkakörben dolgoznak, illetve közgazdász diplomájuk van. Ehhez jönnek még azok az igénylők, akiknek politikusi feladataik ellátásához szükséges a gazdasági információ. Eddigi felméréseink és tapasztalataink alapján megállapítható:

► A gyakorlatban – az ipari, mezőgazdasági, kereskedelmi, szolgáltató stb. vállalatoknál – dolgozó közgazdászok információigénye gyakran tényekre, adatokra irányul, ún. üzleti információkra. A faktografikus információk mellett igény mutatkozik a külföldi irodalom fordítására, a magyar gazdasági irodalom és gyakorlat szemleszerű ismertetésére.

► Az oktatás-kutatás területén dolgozók szinte minden típusú információra "éhesek" (bibliográfiai, referáló, faktográfiai, elemző stb.).

► A kormányzati, valamint gazdaságpolitikai, irányítási döntések előkészítői igényeit főként szemlék, elemzések, tényadatok elégítik ki.

► Az információs intézetek, könyvtárak saját olvasóik kérésének megfelelően igénylik a közvetítendő információkat.

Jóllehet az információs igények csoportonként differenciálhatók, mégsem lehet éles választóvonalat húzni az egyes felhasználói csoportok igényei között. Az igény mindig attól függ, hogy mihez kell az információ, továbbá milyen a felhasználó információs kultúrája.

A KEKK szervezetének és szakmai munkájának korszerűsítésével párhuzamosan arra is törekedett, hogy együttműködés jöjjön létre az azonos vagy hasonló gyűjtőkörű könyvtárak között a gyarapítási és az információpolitika formálásában. Ez azonban a már korábban említett külföldi folyóirat-rendelési kooperációnál nem jutott tovább. Az öntevékeny információs kooperációt nehezítette, hogy a könyvtárak különböző érdekeltségű főhatóságokhoz tartoznak, s mindegyik könyvtár a fenntartó igényeit kielégítő tájékoztatást volt kénytelen megvalósítani. Több eredménytelen kísérletezés után világossá vált, hogy eredményesen együttműködni csak akkor lehet, ha (1) a könyvtárak információs tevékenységei komplementerek, egymást kiegészítő jellegűek, illetve késznek mutatkoznak ilyen irányú váltásra; (2) azonos munkát több könyvtár egymás közt megosztva végez el, ehhez viszont az szükséges, hogy a tartalmi feltárás módszerei egységesek legyenek. A kooperáció mindkét esetében szakmailag felkészült, nyelveket ismerő könyvtáros-információs szakemberek kell dolgozniuk az együttműködni kívánó könyvtárakban.

A 80-as évek második felében, ha az információs együttműködés területén nem is jutottak előbbre a könyvtárak, gyűjteményük, technikai felszereltségük gyarapodott. A *Soros*-, majd a *Soros/Sabre-alapítvány* révén a külföldi szakirodalom áradata indult meg a könyvtárak felé. Egyes egyetemi könyvtárak az egyetemek külföldi kapcsolataiból is profitálhattak. Az Információs Infrastruktúra Fejlesztési Program (IIF) a Nedix-vonalak bekötésével immár kézzelfogható közelségbe hozta a külföldi számítógépes adatbankok elérését. Az új finanszírozási módok bevezetése, pályázatok kiírása lendületet adott a könyvtárak számítógépesítési programjai elindításához, így a KEKK információs rendszerének, a HungALIS-nak és a ráépülő ECONINFO adatbázisoknak a kifejlesztéséhez is. Lásd a TMT e számában *Altöldiné Dán Gabriella – Demmler Walterné* cikkét: p. 388–394.).

A könyvtár a beszerzett szakirodalom számítógépi nyilvántartásával és tartalmi feltárásával egy időben lehetővé teszi az oktatáshoz, kutatáshoz szükséges külföldi szakirodalom lekérdezését is, elsősorban a DIALOG és a DATA-STAR adatbázisokból. A csúcstechnika alkalmazásának legújabb állomása a KEKK-

ben az egyszerre több felhasználót kiszolgáló "Multi-platter" CD-ROM hálózat üzembe helyezése (1991. június) az olvasóteremben.

A CD-ROM adatbázisok bevonása a tájékoztatásba a következő többletet nyújtja:

- ▶ a bibliográfiai, referáló adatbázisok, mint amilyen az Econlit és az ABI/INFORM, feleslegessé teszik az eddig dokumentált folyóiratok tartalmi feltárását;
- ▶ az adatbázisok olyan új információkat is szolgáltatnak, amilyenek eddig nem szerepeltek tájékoztatási menünkben (pl. a SEC online tőzsdei, vállalati, azaz üzleti információkat; a Megastat adatbázis statisztikai információkat, grafikonokkal és számításokkal; az European Tax Treaties két adatbázisa pedig az európai adó-, vámegyezményeket és a hozzájuk kapcsolódó egyéb információkat).

Az adatbázisok (CD-ROM lemezek) kiválasztásánál fő szempontunk az volt, hogy elsősorban az oktatást, kutatást, a vállalkozásokat, a külgazdaságot élénkítő, segítő információkkal lássuk el a közgazdászokat.

Mind a saját számítógépi információs rendszerben való keresés, mind a CD-ROM lemezek keresgélés új feladatok elé állította és állítja a könyvtárosokat és szakreferenseket a felhasználói képzésben.

Az oktatás korszerűsítése által támasztott követelmények, a könyvtárosok-közgazdászok törekvései és a finanszírozási feltételek változásai együttesen eredményezték a közgazdasági információellátás javulását. Az eddigi eredmények nem azt jelentik, hogy megoldódott volna a hazai közgazdaság-tudományi információs szolgáltatás mint rendszerprobléma, csupán azt, hogy valami elkezdődött.

A közgazdasági szakirodalmi tájékoztatás legfontosabb teendői az elkövetkező években: létre kell hozni a szakterületen tevékenykedő könyvtárak, információs intézetek számítógépes hálózatát, melyben egységes módszerekkel tárják fel a szakirodalmat, és ezáltal megteremtődik a közgyűjteményekben található külföldi könyvek, folyóiratok fellelhetősége; a CD-ROM technika meghonosításával a gyűjtemények katalógusait hozzáférhetővé kell tenni a hálózatba nem kapcsolódó könyvtárak számára is; biztosítani kell a tájékoztatást a tájékoztatásról; rendszeressé tenni a használók képzését a szakirodalmi forráskutatásban; be kell vezetni azon oktatók képzését, akik a felhasználói képzést irányítják, szervezik; lehetővé kell tenni, hogy a világon bárhol meglévő szakirodalmi dokumentum, információhordozó gyorsan az olvasó rendelkezésére álljon másolatban vagy eredetiben.

A tudományos információs rendszerek ügye – természetesen – nem lehet egy-egy egyetem magánügye, mégha ezen információs rendszerek gerincét az egyetemi könyvtárak gyűjteményei, szolgáltatásai alkotják is. Az egyetemek nem finanszírozhatják és nem is tudják finanszírozni az országos információs funkciókat, és mivel jó pár év el fog telni, amíg fizetőképessé alakul ki az információpiacon, a szakirodalmi információpolitikát nyilvánvalóan kormányzati-főhatósági szintre kell emelni.

Információtörvény – információpolitika

A szakirodalmi, illetve a szakmai tájékoztatás valamennyi lényeges kérdését érintő törvény vagy önkormányzati irányelv, állásfoglalás még nincs. Az UNESCO 1986-ban Budapesten rendezett információpolitikai szemináriuma kívánatosnak tartotta, hogy olyan nemzeti információpolitikákat fogalmazzanak meg, amelyek összehangolják az információs intézetek, a tömegtájékoztatás stb. tevékenységét, és a sajtótörvényhez hasonlóan, az informatív törvény megalkotásával és parlamenti elfogadásával biztosítva legyen az információpolitika érvényesülése, feltétel- és követelményrendszerének kialakítása.

A hazai információ-törvénytervezet ismereteink szerint az adatszolgáltatás, -védelem, -áramlás kérdéseit szabályozza majd az információs önrendelkezés és információs szabadság két alapelvének figyelembevételével. Ma még nem tudni, mennyire fogja érinteni a szakmai, tudományos információgyűjtést, -feldolgozást és -szolgáltatást, a nemzetközi információcserét, vagyis az információipart és -kereskedelmet.

Az UNESCO 1985. évi nemzeti információs politikai irányelvei megállapítják, hogy az ilyen politika hiányában párhuzamosságok fordulnak elő az egyes országok információs tevékenységében, míg más tevékenységek ellátatlanul maradnak, és mindez a nemzeti erőforrások pazarlásához vezet. Ez az "általános szinten tartott" dokumentum egyébként tartalmazza a nemzeti információs rendszerek kialakításának legfontosabb tennivalóit is (jogi szabályozás, feltételrendszer, az irányító szervezetek létrehozása). E vonatkozásban hangsúlyozza, hogy "csak életképes nemzeti információs rendszerekkel bíró országok húzhatnak hasznot a nemzetközi információcseréből és szolgáltatásból".

A modernizációs elméletek szerint szoros összefüggés van a kommunikáció és a társadalmi fejlődés között. "Az új információtechnológiákkal kapcsolatos alkalmazkodási kényszerek egyértelmű modernizációs kihívást jelentenek" Kelet-Európa számára is, és "az információkultúra kérdése, a társadalomban adott időpontban létező információtechnológiák kezelése központi elemévé válhat mindenféle változásnak" – állapítja meg cikkében Tamás Pál szociológus. Az információkultúra, az információpolitika újrafogalmazása és/vagy megfogalmazása meghatározó tényezője a társadalmi, gazdasági fejlődésnek, és ha ezt az állami politika elmulasztja, akkor óhatatlanul fékezi a modernizációt, a társadalmi innovációt.

Az állam vezető szerepének hangsúlyozása az információpolitika alakításában, szabályozásában nemcsak abból adódik, hogy főként az állam mint a legnagyobb információtermelő és egyúttal -fogyasztó finanszírozza az információt, hanem abból a felismerésből, hogy az információ révén tudásra, hatalomra lehet szert tenni, és így az információ nemcsak erőforrás, hanem stratégiai fegyver is.

Az információtermelés, -áramlás és -forgalmazás jogi szabályozásának komplex kezelése szükségessé

teszi a könyvtári törvényerejű rendelet újraalkotását is, figyelembe véve a könyvtárak betöltött, illetve betöltendő funkcióját a tudományos információs rendszerben.

Az egyetemi könyvtáraknak a jövő számára olyan dokumentációs-információs-kommunikációs hálózatot kell válniuk, amelyben integrálódik a bibliográfiai, a teljes szöveges, (a mozgó) képi stb. adatgyűjtés az információfeldolgozással (tartalmi feldolgozás és nyilvántartás, a használó általi módosítás lehetőségével) és a kommunikációval, aminek révén a használó a saját asztalánál jut hozzá a kutatáshoz, tanuláshoz szükséges bármilyen információhoz, bárhol is legyen az. Az egyetemek, egyetemi könyvtárak számítógépes-kommunikációs hálózata az MTA és más központi feladatkörű intézmények könyvtári hálózatával együtt lehet a társadalomtudományi információs rendszer bázisa.

Irodalom

DIENES István–SZABÓ József–NÁDUDVARI Zoltán: A magyar információgazdaság helyzete, várható fejlődése. = Gazdaság és Statisztika, 1990. 2. sz. p. 3–20.

FÖLDI Tamás: A közgazdasági szakirodalmi tájékoztatás helyzete és továbbfejlesztése. Budapest, 1971, gépirat.

HUSZÁR Ernőné: A közgazdasági dokumentáció és tájékoztatás jelenlegi helyzete. Készült a TIM számára. Budapest, 1977. 19 p.

Információ és társadalom. Hunniában valami készül? Beszélgetés Sólyom László jogászprofesszorral. = Számítástechnika, 1987. szept. 9. p. 10–11.

Az információs törvényről. = Számvitel és Ügyviteltechnika, 1990. 10. sz. p. 348–350.

TAMÁS Pál: Információ-politika és társadalmi modernizáció. = Jel-Kép, 1986. 2. sz. p. 5–23.

A társadalomtudományi információs rendszer kialakításának elvi kérdései és központi feladatai. TIM-tervezet. Budapest, 1977. 20 p.

Tézisek a társadalomtudományi információs rendszer kialakításáról. MTA TPB-előterjesztés Budapest, 1977. dec. 10 p.

VÁSÁRHELYI Pál: Az UNESCO irányelvei a nemzeti információpolitika kidolgozására és végrehajtására. Munkaanyag. Budapest, 1986. Információpolitikai szeminárium.

WALLESHAUSEN Gyula–HUSZÁR Ernőné–HEGEDŰS Péter: A MKKE Központi Könyvtára: jelen és jövő. = Egyetemi Szemle, 1985. 1. sz. p. 133–155.

EXPONENT® COLLECTION

Igényeseknek időtakarékos irodatechnika

EXPONENT

Modulrendszerű számítástechnikai tárolóeszköz-család

- Floppyk és egyéb adathordozók tárolására alkalmas összekapcsolható elemek;
- Mikrofilm- és mikrofish-tárolók;
- Leporellók rendszerezett tárolására alkalmas mappák és állványok;
- Floppyk és CD-k szállítására használható diplomatakazetták;
- Mindezek egymással tetszés szerint kombinálható és bővíthető egységek.

Vevőszolgálat és termékbemutató:

SORTIMENT Kereskedelmi Kft.

EXPONENT Iroda

1133 Budapest, Kárpát u. 16. I. 2.

Tel.: 120-6264

Fax: 187-24-03